

MARIBORSKI

Gena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Pristašem in prijateljem Jugosl. nacionalne stranke!

PROGLAS, KI GA JE PROŠLI PETEK REDIGIRAL AKCIJSKI ODBOR
JNS TER NASLOVIL NA PRISTAŠE IN SOMIŠLJENIKE. PROGLAS SE
GLASI:

Jugoslovenska nacionalna stranka, ki je bila ustanovljena, da organizira sodelovanje naroda pri izvajanju jugoslovenske politike na osnovi nacionalne ideologije šestojanuarskega manifesta, je izpolnjevala in izpolnjuje svoje dolžnosti in naloge od nekdaj uspešno, pravilno in odkrito.

Z uspehom je delovala za ureditev naših notranjih prilik v duhu narodnega in državnega edinstva. Zavestno je kot instrument nacionalne politike in postopne demokratizacije političnega življenja izvajala prehod v normalno politično stanje. Potisnila je stare strankarske spore v ozadje in stvorila politično organizacijo, v kateri je zbrala prvič po zedinjenju k skupnemu delu vse Jugoslovence, Srbe, Hrvate in Slovence.

DELO JNS V PRETEKLOSTI.

V težkih časih je prevzela odgovornost za upravo države. Posrečilo se ji je, da je državni proračun znižala od 14 milijard na okrog 9 milijard dinarjev. Prišla je zakon o občinah, izvedla volitve v kmečkih občinah, pripravila je načrt zakona za banovinske samouprave in s tem postavila temelje samoupravnemu življenju v državi. Postavila je na dnevn red kot neodložljivo državno vprašanje zaščito našega kmeta in revidirala je agrarni zakon v korist agrarnih interesov. Napravila je prvi resnejši poskus za borbo proti nezaposlenosti. Dala je vse, kar je mogla, da se za zavarujejo in utrdijo veliki uspehi v mednarodni politiki. V tragičnih dneh po mučeniški smrti kralja Zedinitelja je Jugoslovenska nacionalna stranka, podpirajoč kraljevsko namestništvo, doprinesla svoj veliki del, da je mogla država v miru in brez pretresljajev vzdržati težke udarce usode in ohraniti vero v svojo bodočnost.

Ko je prevzel oblast režim z dne 21. decembra 1934, je Jugoslovenska nacionalna stranka pokazala pri svojem delu vzdržnost, ki se je netočno tolmačila kot pasivnost, ki pa je bila dejansko vedno le občutena rodoljubna dolžnost, da s svojimi nastopi še bolj ne otežkoči že itak težkega stanja v državi.

Vendar Jugosloven. nacionalna stranka niti v teh težkih dneh ni prenehala delati. Njena kluba v senatu in narodni skupščini sta budno spremljala razvoj med narodom in v državi ter sta bila verna tolmača strankinih teženj.

REORGANIZACIJA STRANKE.

Sedaj pa prilike v državi, ki se na žalost razvijajo docela proti temeljnim načelom, na katerih je ta država osnovana, silijo stranko, da se zopet aktivneje posveti političnemu življenju in s prerojenimi silami nastopi v obrambo načel, ki so našla v manifestu velikega kralja Zedinitelja z dne 6. januarja svoje opravilo in razlago. V takih razmerah je naša dolžnost, da vnesemo ves polet in vse svoje sile v ono politično organizacijo, ki ima za seboj tradicije šestojanuarske ideologije in odgovorno sodelovanje v času, ko je bil blagopokojni kralj Mučenik prevzel državno oblast v svoje roke.

V ta namen so bili spremenjeni statuti stranke in se je ustanovil akcijski odbor s predsednikom stranke na čelu. Temu

odboru so bila dana vsa pooblastila za aktiviranje stranke. V smislu spremene statuta in po ponovni vzpostavitvi banovinskih odborov, ki se bodo čimprej konstituirali, se bo v najkrajšem času sklical kongres stranke, na katerem se naj obravnavajo vsa načelna in organizacijska vprašanja. Po obnovitvi in reorganizaciji stranke se bo potem z novimi silami pričelo redno delo za zmago neomajnih načel, ki jih je Veliki kralj zapustil kot svojo politično dediščino.

STRANKIN PROGRAM.

Program Jugoslovenske nacionalne stranke popolnoma odgovarja potrebam zdrave nacionalne in državne politike. V programu zato sedaj niso potrebne nikake osnovne spremembe.

JUGOSLOVENSKI NACIONALIZEM IN UNITARIZEM.

Jugoslovenska nacionalna stranka gradi svoj program na misel jugoslovenskega nacionalizma in unitarizma. Nacionalizem Jugoslovenske nacionalne stranke pomeni, da stoji stranka neoposredno na stališču, da so Srbi, Hrvati in Slovenci en narod in da se ima na tej osnovi razvijati vse naše nacionalno življenje, ker je bila na tej osnovi Jugoslavija ustvarjena. S tem pa stranka ne zanika niti svetlih imen, niti dobrih tradicij posameznih delov jugoslovenskega naroda, nego usmerja njih življenje in razvoj, spravljajoč ju v sklad z življenjem in razvojem narodne celote, brez katere in izven katere ni življenja ne obstanka niti enemu narodnemu delu.

Unitarizem Jugoslovenske nacionalne stranke pomeni, da je stranka proti federaciji, ki bi razdelila naše narodno in državno življenje na plemena in plemenske edinice, a je prav tako tudi proti centralizmu, ki slabši zdrave sile posameznih delov naroda in posameznih pokrajin države. Naš unitarizem pomeni, da je nosilec državnosti ves naš narod in da se državna politika ne sme in ne more voditi pod vplivom enega dela naroda ali ene pokrajine, kakor se na drugi strani noben del naroda in nobena pokrajina ne moreta osvoboditi svojih obveznosti in dolžnosti napram celoti.

DECENTRALIZACIJA DO SKRAJNE MEJE.

V skladu s temi načeli smatra Jugoslovenska nacionalna stranka, da se ima notranja ureditev države izvesti po sistemu najširših samouprav in najdalekosežnejše dekoncentracije, pri čemer da se imajo centralni oblasti pridržati le oni posli, brez katerih državna celota ne more živeti. Pravična razdelitev finančnih virov in sredstev, v sorazmerju z državnimi in samoupravnimi posli, bo preprečila dvojno obremenitev naroda.

HRVATSKO VPRAŠANJE.

Dosledna svojemu jugoslovenskemu stališču, je Jugoslovenska nacionalna stranka globoko prepričana, da more pravilna in realna jugoslovenska politika odstraniti glavne vzroke nezadovoljstva hrvatskega dela našega naroda, enako pa tudi vzroke nezadovoljstva, ki se v drugih oblikah, a iz stičnih razlogov širijo tudi v drugih delih naroda in države.

Jugoslovenska nacionalna stranka je bila in je vedno pripravljena, da podpre sleherni resni poskus, ki gre za odstranitev teh nezadovoljstev in s tem tudi za rešitvijo hrvatskega vprašanja v okviru velikih načel jugoslovenskega narodnega in državnega edinstva. S svojim pozitivnim delom bo Jugoslovenska nacionalna stranka tudi sama prispevala vse, kar more, k temu cilju in je pripravljena, da se v tem duhu in na tej osnovi sporazumeva z vsemi, ki iskreno žele, da se v bratski ljubezni, v medsebojnem spoštovanju in na osnovi popolne ravnopravnosti vseh delov naroda za vedno odstrani ta težka narodna skrb.

POLITIČNE SVOBOŠČINE.

Svoje delo in svojo borbo je Jugoslovenska nacionalna stranka razvijala in vodila izključno na legalni podlagi. Tako bo delovala tudi v bodoče, spoštujoč državno ustavo in državne zakone.

V duhu svojega programa se Jugoslovenska nacionalna stranka zavzema za to, da se čimprej izdada zakon o tisku ter zakon o društvih, zborovanjih in dogovorih, s katerima bo zajamčena svoboda tiska, kakor tudi svoboda zborovanja in dogovarjanja. V istem smislu zavzema stranka odločno stališče, da se ima čim prej izdati novi volilni zakon za narodno skupščino, v katerem naj pride do popolnega izraza načelo tajnega glasovanja, ki mora veljati tudi za volitve v banovinske zbore in občinske odbore.

ZAHTEVA PO NAČRTNEM GOSPODARSTVU.

Jugoslovenska nacionalna stranka bo posvečala svojo posebno skrb gospodarskim in socialnim vprašanjem. Ravnala se bo po načelu, da je jugoslovenski kmet glavni prehranjevalec in branilec države; zato smatra Jugoslovenska nacionalna stranka, da mora biti prva skrb države posvečena zaščiti kmeta v pogledu njegove prezadolžitve, povzdige njegove proizvodnje, povišanja cen in olajšanja prodaje njegovih kmetijskih pridelkov.

Istotako smatra, da je zaščita delovnih slojev, posebno delavcev, obrtnikov in malih trgovcev, nujno vprašanje, ki ga ne gre odlagati. Vprašanje gospodarske povzdige pasivnih krajev, kakor tudi vprašanje javnih del, je treba reševati sistematično in po načrtu.

Stranka bo zastavila vse svoje sile, da se ustvarijo pogoji za čimbolj živahen in harmoničen razvoj celokupnega našega narodnega gospodarstva. Osnovna zahteva stranke je, da mora država pričeti z načrtnim gospodarstvom.

Jugoslovenska nacionalna stranka stoji na stališču, da so uradniki uslužbenci države in da se jim ima kot državljanom in državnim uslužbencem zagotoviti ne le minimalna eksistenca, nego tudi popolna državljanska svoboda in neodvisnost od strankarskih režimov, a zahtevati se ima od njih tudi popolna odgovornost napram državi za njihovo nacionalno službeno delovanje.

POZIV K NOVEMU DELU.

Vsem članm Jugoslovenske nacionalne stranke!

Svojo dolžnost smo doslej i kot stranka i kot poedinci vršili častno in pošteno napram kralju, narodu in državi. Dolžnost nam nalaga, da v teh težkih dneh ostanemo še nadalje na braniku velikih idej, ki so nam jih zapustile generacije očetov.

Jugoslovenska nacionalna stranka stopa v novo dobo svojega dela. Dolžnost vsakega njenega člana in vsakega rodoljuba, ki se v načelu sklada z našimi pogledi na narodno in državno življenje, je, da se pridruži organizaciji stranke in jo z vsemi silami podpre v delu in borbi za ostvareitev velikih misli jugoslovenstva, nacionalne demokracije in socialne pravice.

Združeni opoziciji po dolgoletnem prizadevanju in mnogobrojnih poizkusih ne le ni uspelo stvoriti skupen program, najti osnovno skupnega dela in dati vsaj svojim lastnim vrstam podlago za sporazum, nego ji ni uspelo niti to, da bi razširila med narodom vsaj eno skupno konstruktivno misel, v kateri bi se strinjala.

Od današnje vladajoče stranke Jugoslovenske radikalne zajednice, posebno od njenega političnega dela med narodom in dela pri državnih poslih, nas delijo naši pogledi na temeljna načela naše nacionalne politike, kakor tudi naše razumevanje politične odgovornosti za delo vsake vlade in vsake politične stranke.

Edino Jugoslovenska nacionalna stranka stopa pred narod s točno določenimi pogledi in točno določenim programom, zavedajoč se odgovornosti, ki jo prevzema pred Bogom, narodom in zgodovino, kakor tudi moralnih obveznosti, katerih se ne more nikoli odreči in ki jih je sprejela nase s tem, da je pred vsem narodom odkrito in moško zastopala in branila politiko, zasnovano na manjšetu velikega kralja Zedinitelja.

Ko poziva jugoslovenske nacionaliste v vrste Jugoslovenske nacionalne stranke, izjavlja vodstvo stranke, da je pripravljeno sodelovati tudi z vsemi ostalimi jugoslovenskimi strankami in skupinami, ki imajo v temeljnih načelih enake poglede na našo nacionalno in državno politiko.

Jugosloveni!

S tem, da zbirate jugoslovenske nacionalne vrste v organizacijah Jugoslovenske nacionalne stranke, vršite svojo rodoljubno dolžnost in ustvarjate temelje obče nacionalne organizacije, ki je tako zelo potrebna v teh dneh zmed in ekstremnosti. Med nasilnim fašizmom in krvavo anarhijo, med hegemonistično centralističnimi in separatističnimi težnjami, med socialnim prevratom in socialno krivico, je najpravičnejša pot jugoslovenskega nacionalizma, osnovana

na načelu zdrave demokracije, ki pobija razdiralne težnje in vodi račun tako o interesih državljanov kakor o interesih države;

na načelu stvarne enakosti in ravnopravnosti s širokimi samoupravami, ki dovajajo v sklad interese delov z interesi celote;

na čelu socialne pravice, ki zastopa prvenstveno interese malega človeka, a hkrati izključuje ekstremnost.

Z vero v Boga in Jugoslavijo, z zvestobo kralju in kraljevskemu domu ter z zaupanjem v silo jugoslovenskega naroda in jugoslovenske domovine pozivamo vse naše pristaše in prijatelje, da se brez odlašanja lotijo oživiljenja strankinih organizacij in k pripravi za strankin kongres.

Beograd, 10. maja 1936.

Akcijski odbor

Jugoslovenske nacionalne stranke.

Mariborske in okoliške novice

Mladina je dostojno praznovala P. Zrinjskega in K. Frankopana

Včeraj zvečer so dijaki in dijakinje tukajšnje državne trgovske akademije pridelili v Narodnem gledališču prav lepo in dostojno uspelo akademijo v proslavo narodnih mučenikov in junakov Petra Zrinjskega in Krsta Frankopana. Mladina Trgovske akademije v Mariboru je s to svojo tretjo akademijo izpričala vse odlične vrline, ki jo odlikujejo. Saj je pestri in slikoviti akademski spored pote-

kel brezhibno in so nekatere točke nudile toliko pristrčnosti in iskrenosti, da so žele uprav vihareni aplavz številno navzočega občinstva, ki je popolnoma zasedlo gledališko dvorano in sredi katerega je bilo opaziti tudi mnoge mariborske odličnike, njim na čelu velikega ljubitelja mladine mestnega poveljnika generala M. Milenkoviča ter mariborskega mestnega predsednika dr. Juvana, ki je

bil tudi pokrovitelj prireditve. Na ta lepi in krasni uspeh včerajšnje akademije, ki jo je z ljubeznivim pozdravnim nagovorom otvoril zavodov gojenec Bogomir Smerdu in o kateri bomo še obširneje poročali v enih prihodnjih številk, je mladina državne Trgovske akademije v Mariboru lahko ponosna.

Ljubljanska opera pride v Maribor

Ob naznanilu letošnjega repertoarnega programa je upravnik mariborskega Narodnega gledališča izjavil uredniku naših listov, da je v letošnji gledališki sezoni predvideno tudi gostovanje ljubljanske opere. Ko se zaključuje letošnja gledališka sezona, so se pogajanja med mariborsko gledališko upravo ter vodstvom ljubljanske opere ugodno zaključila. Mariborska gledališča in umetnost ljubega publika bo ta korak mariborske gledališke uprave gotovo z veseljem pozdravila, saj ni bilo ljubljanske opere v Mariboru že precej let sem. Ob zadnjem gostovanju je ljubljanska opera pred petimi

leti žela ogromen uspeh. Nič ni dvomiti, da bo tudi letošnje gostovanje ljubljanske opere v tukajšnjem Narodnem gledališču našlo pri mariborski gledališki publiki živahnega odmeva. Ljubljanska opera bo dala dve predstavi priljubljene Rossinijeve opere »Seviljski brivec«. Predstavi bosta dne 20. in 21. t. m. zvečer ter se bodo abonenti vseh treh abonmajev razdelili tako, da bodo vsi deležni predstave »Seviljskega brivca«. Kulturni Maribor bo nedvomno oba večera do zadnjega kotička napolnil naš Taljin hram.

Filmski zvezdnik Leon Slezak v Mariboru

Naš obmejni Maribor osrečujejo s svojim obiski res znameniti mošje. Pred dnevi je Mariborčane spravil po konci osebni zdravnik pobeglega abesinskega cesarja Haile Selasija, bolgarski zdravnik dr. Jordan Širokov. Včeraj pa je bil na nogah naš ženski svet. Naglo se je namreč v opoldanskih urah raznesla po mestu vest, da je prispel v Maribor sloviti filmski zvezdnik Leon Slezak, ki je dopotoval na svojem avtomobilu z Dunaja, namenjen na morje, o čemer je poročalo današnje »Jutro«. Njegov avto se je ustavil pred hotelom Meran, kjer se je odlični potnik okrepčal. Kaj kmalu so se pričeli zbirati pred hotelom radoved-

neži, po večini mlajše ljubiteljice filmskega traku, ki so za vsako ceno hotele videti slavnega filmskega igralca živega. Nekatere pa so se tudi zanimale, če potuje sam, ali v družbi svoje boljše polovice. Ko jim je prijazni vratar potrdil slednje, so bolj sramežljivo spravile svoje spominske knjižice, ki so jih imele pripravljene za njegov avtogram. Sloviti filmski zvezdnik Leon Slezak je pred slovesom ljubeznivo stiskal roke nekaterim mladim oboževalkam in jim obljubil, da se jih bo spomnil na morju. Bogve, ali ne bodo čakale zanihan na njegovo obljubo?

Tragična smrt na vrvi

Prestrašili so se davi Scherbaumovi pekovski pomočniki, ko so odprli lopo za voze in razno orodje na Aleksandrovi cesti 74 in zagledali obešenca na tramu. V njem so spoznali 43letnega prevoznika kruha Matijo Zupana in takoj obvestili njegovo ženo in policijo. Nesrečnežu so sicer skušali rešiti življenje, toda ves trud je bil zaman, ker je uradni zdravnik ugotovil, da je nastopila smrt že pred nekaj urami. Truplo je bilo že mrzlo in v njem ni bilo več nobenega znaka življenja. Sneli so ga z vrvi, položili v krsto in prepeljali z mrtvaškim vozom v mrtvašnico na pobreško pokopališče. Kaj je

Zupana pognalo v tako žalostno smrt, ni znano. V službi je bil pošten in tudi z ženo sta se dobro razumela. Vzroka svojega obupa tudi ni navedel v pismih, ki jih je napisal enega ženi, drugega pa svojemu delodajalcu. V pismih prosi ženo in delodajalca, naj bodo tako dobri in naj lepo vzgojijo njegovega mladoletnega sina. Tudi ni nesrečni Zupan kazal pred svojim strašnim koncem nobene potrnosti. Ko je sinoči položil obračun delodajalcu je rekel ženi, da mu nekaj razbija v glavi in izrazil strah, da ga bo zadela kap. Vsekakor pa je moral nositi grozen sklep v srcu že nekaj dni, sicer bi ne

bil zapustil nobenega pisma, ki so bila že dalj časa napisana. Zupanova tragična smrt je zbudila sočustvovanje z nesrečno ženo in sinčkom, ki sta izgubila dobrega očeta.

Kam pridemo?

Samo še nekaj dni gostuje v kinokavarni najboljši komik Joe Jarsky. Zato ne zamudite prilike in obiščite našo kavarno. Solidne cene. Prvovrstna postrežba!

V proslavo materinskega dne danes zvečer v Ljudski univerzi literarni večer.

Putnikov binkoštni izlet z avtokarom. Ob Binkoštih priredi Putnik izlet z avtokarom k svečani otvoritvi nove ceste »Packerstrasse« in na Vrbsko jezero. Izlet se vrši na podlagi jugoslovensko-avstrijske turistične konvencije od 2. avgusta 1935 in na temelju recipročne propagande v obeh državah. Vozna cena znaša Din 200 po osebi. Potuje se lahko tudi s kolektivnim potnim listom. Prijave najkasneje do 15. marca pri »Putniku« v Mariboru ali Celju.

Drevi zadnja uprizoritev Arxovega dela »Izdaja pri Novari« v gledališču. To delo učinkuje z elementarno dramatikom ter je v jeseni izredno ugajalo, vendar pa še ni bilo odigrano. Zato obiščite nocojšnjo uprizoritev. Veljajo znižane cene.

O tem in onem

Himen! V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Ignacij Živic, ključavničar drž. žel., Betnavska cesta 8. in Kristina Znidarič, tkalka. — Andrej Strnišča, trgovec, Hrastje 51. in Marica Brumen, knežka hči. — Franc Sever, delavec, Meljska cesta 27. in Neža Gričnik, sobarica. — Josip Tomac, zasebni uradnik, Ob brodu 5. in Rozina Oman. — Anton Jamnik, posestnik, Selnica 76. in Antonija Pipuš, posestniška hči. — Ludvik Jamnik, posestniški sin, Selnica 76. in Katarina Štohard, posestniška hči. — Jože Slana, čevljarjski pomočnik. Studenci. Dr. Krekova 6. in Marija Gruden, šivilja. — Anton Benedik, tajnik, Dr. Verstovškova 4. in Marija Kaudekova, učiteljica. — Jo-

Narodna gledališča

REPERTOAR.

Torek, 12. maja ob 20. uri: »Izdaja pri Novari«. Znižane cene. Zadnjič.
Sreda, 13. maja: Zaprt.
Četrtek, 14. maja ob 20. uri: »Tuje dete«. Red B.

Kino

GRAJSKI KINO. Danes, torek, premiera kriminalnega vefilma

»ZASLEDOVANJE«

Lov z motornim kolesom za zločinci v avtomobilu. Uničenje policijske radio oddajne postaje, zločinci se krijejo pod raznimi krinkami. Oglejte si ta vefilm, ki je v nemškem jeziku.

Kino Union. Danes torek zadnji dan veseloigra »Ljubezen in jazz«. Jutri svetovni vefilm »Sto dni Napoleona«.

sip Habith, ključavničar drž. žel., Tvorinška ulica 24. in Marija Skronja, zasebnica. — Jože Puhar, učitelj, Vel. Nedelja, in Marija Tomazini, učiteljica. — Jože Larazni, poljedelski delavec, Sposovo selo, in Marija Smarin, poljedelska delavka. Bilo srečno!

Mrtvaški zvon. V Maistrovi ulici 17 je preminila v starosti 71 let vdova po višjem poštnem kontrolorju Irma Tratenšek. Žalujočim naše toplo sočutje!

Pogrebe Ivana Horvata, ki je pri krčevinskem prevozu šel pod vlak, bo jutri ob pol štirih popoldne na pobreškem pokopališču.

Mariborsko podružnico NSZ je pri nedeljskem delegatskem zboru v Ljubljani zastopal podpredsednik g. J. Pečecnik. V včerajšnjem poročilu smo pomotoma navedli kot zastopnika predsednika Mačka, ki se radi boleznj ni mogel udeležiti omenjenega zbora.

Za pogrebom. Mariborski gasilci se bodo jutri popoldne ob 16. ri korporativno udeležili na radvanjskem pokopališču pogreba umrlega gasilskega veterana Ivana Jenisija.

Cesta Brezno—Ribnica na Pohorju. Občina Ribnica na Pohorju je pokrenila akcijo, da se čimprej skliče anketa med rodajnih faktorjev, katerih naloga bi bila, da se popravi te važne in frekventne ceste čimprej izvede. Banska uprava je že sicer dala svoj pristanek, vendar še vse delo počiva. V interesu tujkega prometa je, da se čimprej vse potrebno ukrene.

Tujski promet v Mariboru. V aprilu t. l. je bilo pri policiji v Mariboru zglasenih 1036 oseb z 1795 nočninami, od teh je bilo 636 Jugoslovenov, ki so prenočevali 1020 noči in 400 inozemcev, ki so nočivali 775 noči.

Gledališke novice. »Izdaja pri Novari«, drama švicarskega pisatelja Arxa, ki se godi v Uriju okrog leta 1500., je ob začetku letošnje sezone dosegla zelo velik uspeh. Napisana je efetno, notranje razgibano ter s pretresljivo učinkovitostjo. Zadnja uprizoritev tega tudi literarno mnogo vrednega dela, bo danes v torek

Kulturni razgledi

Premiera »Tujega deteta«

Nekaj mladih sovjetskih pisateljev je zaslovelo v teku zadnjih let po kulturnem svetu. Tako je na primer V. Katajev zaslovel s svojo »Kvadrato kroga«. Škvarčinu pa je prineslo slavo njegovo »Tuje dete«. Lansko leto so ga z velikim uspehom vpriporili v ljubljanski drami, v soboto pa je bila premiera v mariborskem Narodnem gledališču. Uspeh vpriporitve je bil sicer lep, ni pa bil morda tako prodoren, kakor so menda nekateri pričakovali. Nekatera črtanja teksta so nemara povzročila, da ni pokazalo delo nekaterih svojstvenosti.

I.

Škvarčinovo »Tuje dete« v dr. Berkopcevem prevodu je komedija v petih slikah. V danem slučaju bi mogla to biti tudi groteska. Humor se prepaja s satiričnostjo. Iz ozadja slutimo smejoči se obraz avtorja, ki se hkrati roga boljševikom in »buržujem«. Stari in mladi svet, ki ga postavlja Škvarčin na tem prizorišču v živahen stik, zbujajo mnogo smešnosti in smešne tragičnosti. Namišljeno dete

razgiba ves svet na tem letovišču v okolici Moskve, razganejo se v čustvih in go njih mladi ter stari ljudje, odkrivajoč prepada, ki zija med obema generacijama v tej komediji, ki prinaša edinstveno poveljanje ljubezni. Ko se odkrije resnica o tem namišljenem »Tujem detetu« se vse to življenje zopet normalizira in se po operetno znajdejo na koncu trije parčki mladih, iz osnov sodobne Rusije zrasli in oblikovani komсомolsko usmerjenih ljudi. Iz tega komedijskega hrupa in dogajanja je mogoče podati in izluščiti marsikaj, kar je ob mejah tragikomičnosti, vesele burkavosti, otročje primitivnosti, persiflažne žolčnosti, satirične igre in groteskne paradoksnosti. Drobec vseh teh čudovitih prvin so se v tej šablonsko in eruptivno zgrajeni komediji primerno odražali tudi v mariborski vpriporitvi.

II.

Predstavo je režiral naš prvi režiser Josko Kovič. V njegovi scenični in režijski zamisli je bilo precej izvirnosti, razdelitev prostora je bila racionalno v duhu in stilu dela samega izvedena. V ozadju na vrhu je simbolično prikazana letoviščarska vila starega glasbenika Aranlova, predstavnika stare generacije, spodaj na terasi pa je prizorišče dogajanja in di-

skusij, veselja in naivne smešnosti, toplega srčnega zanosa in prešerne mladostnosti. Živo plastična je ta scenična in odrska celota, Morda bi realistična vpriporitev še bolj pridobila ob nekaterih povdankih grotesknosti. Vsekakor je J. Kovič tudi pri »Tujem detetu« izkazal spretnost v režiserskih nalogah in poslih.

K sodelovanju v vsekakor hvaležnih vlogah so bili pritegnjeni vodilni člani našega dramskega ansambla. Na eni strani nositelji in predstavniki stare generacije, na drugi strani pa z novimi idejami prežeti znanilci mladega življenja. V spojitni harmoniji zgleđni par starega glasbenika Karaulega in njegove žene Olge Pavlovne se je drastično odražal v obeh podobah P. Koviča kot Karaulova in M. Zakrajškove. Morda je bil za spoznanje premalo podčrtan moment komičnosti. V ta svet starih spada tudi Rajin oče, ki ga je podal E. Grom. Vloga je manjša in ne nudi možnosti igralskega razmahla. Pač pa se v veselem poletu in dobri igralski konjunkturi razživljajo predstavniki mlajše generacije. V neki vihravi neurejenosti in noseč komplicirane posledice tragikomičnosti namišljenega tujega deteta je stala pred gledalci Manja Branje Rasbergerjeve. V

ljubavnih podvigih komični in vedno zakasneli Kostja je zadobil v E. Verdoniku dobrega interpreta. Maksu Furjanu je bila dodeljena vloga inženjerja Pribiljava, ki je v tem fantastično vselem mladem svetu menda edina realna postavka. Lirično sentimentalnemu Kostji stoji ob strani varuški in elementarni Kaukazijec Jakov, ki pa je v D. Gorinškovem prikazovanju bil morda preveč medel in premalo robusten. Senečka Perčatkin je ena od omih komičnih in v zmedenosti nepretračljivih ter zanešenjaških natur, kakršne srečavamo v nemalem številu v ruski literaturi. Na krstov Perčatkin je bil odličan posnetek teh ruskih Perčatkinov. Smerdjakovov itd.

V nežnem, zdravem in naivnem deklistvu plastično prikazana je bila Raja E. Kraljeve, v ljubavnih željah nepotlačena babica Agripina Semjonovna E. Starčeve. Razen tega sta še sodelovala Franjo Blaž kot Senečkin prijatelj in Just K. Ošuta kot pismoša.

»Tuje dete« ni morda prineslo tega, kar so nekateri pričakovali. Ni bogve kakšna umetnina, je pa dobra, sprejemljiva odrska literatura, ki zabava in ki zbujajo srčno veselje.

Mržnja razvaja in uničuje ljudi

Danes dopoldne se je vršila pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča kazenska razprava proti 25letnemu delavcu Alojziju Zinku, ki je obtožen, da je dne 29. marca v Ormožu z nožem poškodoval Jurija Krajnc, delavcu Marku Stevanu pa prizadjal z nožem tako težke poškodbe, da je nekaj dni zatem umrl. Obtožnica navaja, da je bil obtoženi Zinko v družbi svojih prijateljev pri neki predstavi v Skorčičevi gostilni v Ormožu, prav tako pokojni Stevan in Krajnc. Okoli 22. ure se je predstava končala ter so se vsi podali na pot proti domu v Pušince. Zinko je s svojimi prijatelji šel naprej, za njim pa pokojni Stevan in Krajnc. Med Zinkom in Stevanom je bilo že dalj časa neko sovraštvo. Ko je Zinko mirno korakal po

cesti, je prišel nenadoma za njim Krajnc ter ga z nekim železom udaril po glavi. Zinko je v naslednjem trenutku potegnil nož ter z njim zabodel Krajnc v hrbet. Ko je to opazil Stevan, je navalil na Zinko, ki je zamahnil z nožem proti Stevanu ter mu zabodel nož v trebuh. Stevan se je takoj zgrudil na tla ter obležal nezavesten v mlaki krvi. Prepeljali so ga sicer takoj v bolnišnico, toda vsa prizadevanja zdravnikov, da bi mu rešili življenje, so bila zaman in je Stevan dne 3. aprila umrl.

Pri današnji razpravi se je Zinko zagovarjal s silobranom, češ da sta Krajnc kakor pokojni Stevan navalila nanj.

Obtoženi Alojz Zinko je bil obsojen na 3 leta in 15 dni strogega zapor.

Francoski glasovi:

Italija naj se izključi iz D.N.

PARIZ, 12. maja. Današnji pariški listi se izčrpno bavijo s položajem v Ženevi. Del časopisja smatra kot neoprostljivo, da ni Paul Boncour kot delegat Francije podpiral Edenove teze, v smislu katere bi abesinsko vprašanje slejkoprej moralo ostati na dnevnem redu. Levičarsko časopisje poziva Paula Boncourja, da respektira voljo francoskega volilca, v smislu katere mora Francija ohraniti zvestobo paktu Društva narodov. V duhu te volje mora delegat Francije nastopati proti vsaki kršitvi pakta Društva narodov. Levičarsko časopisje izraža nado, da bo Paul Boncour popravil storjeno napako. Paul Boncour si mora že enkrat biti na jasnem, da so dnevi italošilske politike Lavalove v Franciji že minili. Drugi del časopisja pa povdarja, da je Paul Boncour v tem smislu že ravnal, ko je laškega delegata barona Aloisia že opozoril na to, da ne more Francija na noben način pritrditi enostranskemu postopku Italije v abesinskem vprašanju. Radi tega tudi ne more Francija, kar je Paul Boncour dal laškemu zastopniku konkretno razumeti, nikakor podpirati v Društvu narodov Italije v smislu Aloisijevih želja, ampak bo nasprotno striktno ravnala v duhu določb ženevskega pakta. Francosko časopisje pa obravnava v tej zvezi tudi stališče Italije, pri čemer se kot edina olajšilna okolnost podčrtava dejstvo, da ni Italija lomila z Društvom narodov, marveč da samo odklanja to, da bi se po svoji delegaciji udeleževala posvetovanj, ki bi jim prisostvoval tudi abesinski delegat Volda Mariam. Socialistični »Populaire« pa je mnenja, da še ni odstranjena nevarnost konflikta z Italijo. S tem, da je svet Društva narodov sklenil, da se abesinski delegat Volda Mariam pripušča k posvetovanjem sveta Društva narodov in da se abesinsko vprašanje ne stavi z dnevnega reda ženevskih obravnavanj, se je napravil dalekosežen sklep največje važnosti, ker se je Volda Mariam označil kot edini legalni predstavnik Abesinije v svetu Društva narodov. Svet Društva narodov je s tem sklepom dal točno razumeti, da aneksija Abesinije še ne predstavlja rešitve abesinskega vprašanja. »Petit Journal« meni, da se Društvo narodov smatra za primorano, da se spričo ponašanja Italije postavi na stran čistega prava. Ni druge rešitve, kakor da se sankcije proti Italiji še vnaprej uveljavljajo in tudi poostrijo. Ta politika pa bo tudi prinesla popolen lom med Italijo in Društvom narodov. Levičarskim krogom blizu stoječi »Oeuvre« pa izreka celo mnenje, da ne bo svet Društva narodov, če hoče biti objektiven, preostalo nič drugega, kakor da izključi Italijo iz Društva narodov.

Šele 15. junija ...

ŽENEVA, 12. maja. Na poziv britanskega zunanjega ministra Edena je bila v generalnem sekretariatu Društva narodov konferenca vseh članov sveta Društva narodov. Na konferenci se je sklenilo, da se razprava o abesinskem konfliktu preloži na prihodnje zasedanje sveta Društva narodov, ki bo dne 15. junija v Ženevi. Na dnevnem redu omenjenega zasedanja bo abesinski konflikt in razen tega vprašanje kršitve locarnskega pakta po Nemčiji. Preložitve razprave abesinskega konflikta na 15. junija je utemeljevala francoska delegacija s tem, češ, da ni sedanja Sarrautova vlada kompetentna, da v tako važnih vprašanjih zastopa francoski narod pred Društvom narodov.

Peva laška blamaža v Ženevi

ŽENEVA, 12. maja. Na včerajšnji seji sveta Društva narodov je prišlo do prvega incidenta. Ko je namreč italijanski glavni pooblaščenec baron Aloisi videl, da se je abesinski zastopnik Vola Mariam vsedel na svoje mesto, se je takoj dvignil in je že pred otvoritvijo zasedanja izjavil, da noče sedeti za isto mizo s predstavnikom Abesinije, neke države, ki več ne obstoja. Baron Aloisi je takoj nato v znak protesta zapustil skupno z laško delegacijo dvorano. Nato je svet Društva narodov sklenil, da se razprava o abesinskem vprašanju odloži.

SOS za DN

PARIZ, 12. maja. Veliko pozornost je zbudil članek, ki ga je napisal Herriot v listu »Ere Nouvelle« pod naslovom »SOS za Društvo narodov«. V članku piše Herriot med drugim: »Mi ne smemo ničesar opustiti, da bi ne prišlo do najožjega sodelovanja med Anglijo in Francijo, ne smemo radi lastnega egoizma, ampak da se reši, kar je rešiti mogoče v pogledu svobode in pravice. Radi tega želimo, da Ženeva najprej lojalno prizna svoj neuspeh, zatem pa je treba znova pričeti.«

ŽENEVA, 12. maja. Opazilo se je, da je italijanski predstavnik baron Aloisi razvil živahno diplomatsko delavnost in da se je med drugim dalj časa razgovarjal s čilskim poslanikom Rivasom. Kakor znano, je bila republika Čile v zadnjem času med onimi državami, ki so zahtevale ukinitve sankcij. Kakor se zatrjuje v ženevskih krogih, so ostali člani sveta Društva narodov, zlasti pa Velika Britanija, Mala antanta, Balkanska zveza in nevtralne države za to, da ostanejo sankcije proti Italiji še naprej v veljavi.

Stavke, upori, boji

ATENE, 12. maja. Stavka solunskih delavcev, ki so jo spremljali te dni krvavi dogodki, se je sedaj razširil na vso Grčijo. Ob priliki stavke v severni Grčiji je bilo ubitih okoli 20 ljudi, težko ranjenih 50, lažje ranjenih pa 250. Voditelj grških komunistov je brzojavno obvestil o poteku stavke vodilne komunistične kroge v Parizu. Radi izredne situacije sta krenila včeraj dva oddelka konjenice iz Larisse v Solunu ter je guverner Makedonije general Palis v stalnem stiku z vlado. Tudi so na poti v Solun vojaški oddelki iz Lamija in Verije.

PARIZ, 12. maja. Iz Casablance poročajo, da se je v Tangerju proglašila splošna stavka. Prebivalstvo je brez kruha. V Tanger so po poročilih prispeli neki sovjetski agenti. V luki sta se pojavila dva angleška rušilca v zaščito britanskih državljanov v Tangerju.

KALKUTA, 11. maja. Reuter poroča: Včeraj je bilo v Kalkuti več zborovanj, ki jih je kot za »abesinski dan« sklical in organiziral predsednik indijskega kongresa Pandit Javarlal Nehru. Na vseh teh zborovanjih so se sprejele resolucije, v katerih se zahteva izstop Indije iz Društva narodov radi neuspeha v abesinskem slučaju. Večje skupine omladincev so demonstrirali pred laškim konzulatom. Morala je nastopiti policija, ki je demonstrante razgnala.

12. maja ob 20. uri. Veljajo znižane cene. — Plesni večer za otroke bo prihodnje nedeljo ob 15. uri. Nastopi s svojim otroškim baletom zagrebška plesna umetnica ter voditeljica lastne šole Mercedes Goritz-Pavelić. Sodeluje okrog 25 otrok iz plesalkine šole z dvodejanskim baletom J. Bayerja »Vila lutka«, ki je v Zagrebu ponovno naletel na splošno navdušenje mladega občinstva ter je ogrel tudi odrasle. Mercedes Goritz-Pavelićeva bo zastopala Jugoslavijo ob letošnjih junijskih slavnostih na Dunaju ter nastopi pred mariborskim gostovanjem dvakrat zaporedoma v Grazu.

Vsi v Mariboru bivajoči vojni obvezniki vseh veroizpovedi, kateri še niso bili iz kateregakoli vzroka vojaško zapriseženi, se pozivajo, da se nemudoma prijavijo mestnemu vojaškemu oddelku na Slomškovem trgu št. 11, soba 3 radi vpisa v zadevne seznime. Zapisnega vseh teh voj. obveznikov se bo vršila v petek, dne 15. maja 1936 v kolandi 45. peš. polka. Prizadeži, ki se temu pozivu ne bodo odzvali, bodo najstrožje kaznovani.

Prošnja, ki je ni težko uslišati. Bolniki oddelka za pljučne bolezni v mariborski javni bolnišnici se obračajo preko Protituberkulozne lige v Mariboru do naše javnosti z vljudno prošnjo, naj jim prepušči nekaj čtiva. Gotovo leže v marsikateri hiši kje v kakšnem kotu knjige in revije že popolnoma pozabljene, ki bi ubogim bolnikom napravile veliko veselje. Največje veselje pa bi napravil bolnikom dober človek, ako bi jim naklonil star, vendar še za silo poraben radijski aparat, ki ga nihče več ne uporablja, čeprav starejšega sistema. Darovi naj najpošljejo Protituberkulozni ligi v Mariboru, Marijina ul. 13, ali pa naravnost vodstvu oddelka za bolne na pljučih tukajšnje javne bolnišnice.

Nočno lekarniško službo imata danes v torek Minařikova in Savostova lekarna, jutri v sredo Albaneževa in Königova.

Kakšno vreme se nam obeta. Zelo oblačno, ponekod zopet nevihte, nekoliko hladneje, toda še vedno soparno.

Skrivnostna smrt. Poročali smo svojčas, da je v Zgornji Polskavi postala žrtev požara posestnikova žena Ana Škrobotova. Takrat se je domnevalo, da je Škrobotova zažgala domačijo, nato pa je izvršila na podstrešju hiše samomor. Na podstrešje pa je mogoče priti le s pomočjo lestve, ki je pa kljub vsestranskim poizvedbam ni mogli najti ter se izključuje, da bi bila lestev zgorela. Sedaj se vršijo obširne poizvedbe, da bi se talinstvena smrt Ane Škrobotove razjasnila.

Kolesa izginjajo. Iz veže sreskega načelstva sta v soboto popoldne izginili dve kolesi. Spreten kolesarski tat je odpeljal kolo finančnemu podregledniku Ivanu Gromu in delavcu Antonu Jagodiču. Gromovo kolo je bilo znamke »Puch«, vredno 800 Din in je imelo evidenčno številko 52034. Jagodičevo pa je bilo znamke »Gloria«, vredno 900 Din in je imelo evidenčno številko 624231. Grom in Jagodič sta prijavila tatvino policiji.

Nesreče brez konca in kraja. 51letni mizar Anton Topolovec iz Maribora je tresel z lestve in si strl nogo. — 68letna tesarjeva žena Liza iz Maribora si je pri padcu poškodovala desno ključnico. — 70letna dninarica Eva Horvat iz Hoč je padla z lestve in si zlomila levo ključnico. — 38letni delavec Jože Pavro se je pri stroju ponesrečil in si poškodoval le-

vo roko. Vse ponesrečence zdravijo v tukajšnji splošni bolnišnici.

Avto v jarku. Nezgoda se je pripetila včeraj popoldne Suščevemu šoferju, ko je vodil prazen tovorni avto po precej strmeh košaškem klancu proti Pesnici. Radi defekta v zavori je zdrknil avto s ceste in zavozil s silo v brzjavni drog ter obličal v obcestnem jarku. Radi močnega sunka se je drog toliko magnil, da so se pretrgale žice. Motor se je precej poškodoval, šoferju pa se ni zgodilo nič hudega.

Otrok pod avtomobilom. Na državni cesti blizu Hoč se je sinoči pripetila huda prometna nesreča in je manjkalo za las, da ni zahtevala človeške žrtve. V smeri proti Mariboru se je peljal s tovornim avtomobilom avtoizvošček Ozvald Ramskugler iz Celja. Pred neko hišo ob državni cesti se je igrala gruča vaških otrok. V trenutku, ko je privozil avto mimo, je skočil na sredino ceste neki 10letni fant, in prišel pod vozilo. Šofer je avto takoj ustavil in naložil hudo poškodovanega otroka ter ga prepeljal v mariborsko bolnišnico. V Mariboru je g. Ramskugler prijavil prometno nesrečo policiji.

Spaetna gibanje

Poverjenišvo JLAS, službeno. Za laškoatletski miting ISSK Maribora, ki bo v nedeljo 17. t. m. dopoldne na igrišču SK Železničarja, je določena naslednja žirija: vrhovni sodnik g. Fišer, starter dr. Jettmar, sodniki in časomerilci gg. F. in J. Kramberger, prof. Cestnik, Smerdel ter vsi sodniški kandidati. V četrtek, dne 14. t. m. ob 20. bo pri »Orlu« seja poverjenišva. Klubi se naprošajo, da pošljejo svoje opolnomočene delegate. Poverjenik.

Čitajte liste!

Pod tem naslovom piše današnje »Jutro«. Ker velja omenjeno v glavnem tudi za naš list, objavljamo isto:

»Dne 4. t. m. so izgubili plačilno moč bankovci po 1000 Din iz l. 1920 (tako zvanj »jurji«). Od par strani smo dobili pritožbe, zakaj nismo tega objavili v »Jutru«. Neki naročnik iz Maribora nam celo bridko očita, da ljudi nalašč nismo opozorili, menda iz same zavisti do onih, ki imajo lahko doma leta in leta shranjene tisočake.

Njega in vse druge prizadete opozarjamo, da smo ponovno pisali o zamenjavi »jurjev«, saj je bilo že l. 1933 sklenjeno, in objavljeno, da so vzeti iz prometa in da izgube plačilno moč dne 4. maja 1936. Zadnjič smo opozorili čitatelje 29. aprila t. l., torej pet dni pred potekom roka.

»Jutro« je torej storilo svojo dolžnost, stvar posameznega čitatelja pa je, da ne prezre in ne pozabi na stvari, ki so za njega važne. Tudi bi bilo v redu, da se vsak najprej prepriča, ali so njegovi očitki resnični, preden jih iznaša.

Kar se pa stvari same tiče smo preteklo soboto objavili službeno poročilo Agencije Avale, da bodo od 20. t. m. dalje še nekaj časa zamenjavale »jurje« in papirnate desetake, ki so tudi izgubili plačilno moč, glavna državna blagajna v Beogradu in vse davčne uprave. Upajmo, da bodo davčne uprave pravočasno dobile tozadevno uradno navodilo.

CUVAJTE JUGOSLAVIJO!

EVGENIJ SABANOV:

Maščevanje profesorja Kabaja

ROMAN

»V katerih ste vzgajali pošasti, ki ste jih poslali nad Italijo.«

»Vzrejevališča, pošasti... v Italijo... Ničesar ne razumem.«

»Gospod doktor! Nekoč ste nas o tem in takem prepričali, sedaj nas ne boste. Svojo dolžnost izvršim do kraja. Ako nečete z lepa, vas bom moral prisiliti. Ne ženite me zaradi tega do skrajnosti. Pokažite nam vzrejevališča, ki ste jih pogreznili!«

»Ako ne bi vedel, da ste vrhovni šef policije, ne vem, kaj bi si mislil o vas,« je dejal dr. Evarist mirno, kakor da zares ne ve ničesar. »Ako menite, da skrivam zares neke skrivnosti, potem vas prosim, da mi poveste, za kaj gre in kje naj bi bile. Ako veste več kakor vem jaz, potem veste gotovo tudi, kje naj bi bilo tisto, kar iščete!«

»Dobro,« je dejal šef policije in potegnil iz žepa kos papirja. »Tu je načrt terena, na katerem so vaša vzrejevališča. Peljite nas tja!«

»Prosim.«

Dr. Servacij Evarist je odpeljal policiste na zaželeno mesto.

»Po vašem načrtu bi morale stati stavbe tu. Kakor pa vidite, jih ni. Tu rase le trava in tam je grmovje, so drevesa. Poglejte to govedo, kako mirno se pase po — stavbah...«

»Stavbe se pogreznili.«

»Kako bi neki to napravil? Ako bi bilo res, bi se moralo nekje nekaj poznati.

In nazadnje, kako bi mogel pogrezniti kar tako velika poslopja, kakor naj bi bila ta, ki jih označuje vaša risba?«

»To veste vi bolje nego jaz,« je odgovoril šef. »Stavbe so tu spodaj in zato vas prosim, da nas odpeljete do njih!«

»Ako mi pokažete pot.«

»Ne norčujte se!«

»Kaj naj tedaj storim?«

»Izvršite ukaz!«

»Saj je neizvršljiv. Kjer ni nič, ni nič.«

»Dobro. Poizkusimo sami. Desetnik, prinesite nekaj veder vode!«

Policist je odhitel s še nekaterimi stražniki k letalom, kjer so vzeli vedra. Jih v potoku napolnili z vodo in se vrnili.

»Izlivajte jih po tleh!« je ukazal šef.

Policisti so izvršili naročilo in šef je nadziral preiskavo tal. Dolgo je bilo delo brez rezultata. Voda ni vnicala hitreje v tla, kakor na navadnih tleh, ne nadoma pa je nekdo zlil vedro vode na nevidno špranjo, ki jo je v hipu usrkala. Policisti so ponavljali eksperiment vzdolž špranje in ugotovili stikališčno črto ter celo prvi vogal.

»Kaj pravite sedaj, gospod doktor? Boste še tajili? Tu stojimo točno na strehi pogreznjene stavbe. Dvignite jo ali pokažite nam kak drug vhod!«

»Tu ni nobenih pogreznjenih stavb,« je dejal še vedno mirno in brezbržno graščak.

»Torej nečete?«

»Ne morem, ker ničesar ni. Ne mučite me dalje s fantazijami. Povejte mi rajše, kdo vas je povlekel s tako bajko?«

»Tako ne pridemo dalje,« je vzkliknil šef policije ježno. »Zlepa nočete, potem boste morali zgrda. Prisilili ste me k te-

mu, dasi sem bil prepričan, da bo šlo bolj mirno in preprosto. V imenu vlade, katero zastopam, vam napovedujem aretacijo. Primitite ga in zvezite!« je ukazal policistom.

Dva krepka moža sta se hotela približati dr. Evaristu, toda še preden sta napravila dober korak, sta se že oba onesveščena zgrudila na tla. Hip nato so ležali na tleh tudi vsi ostali uradniki, detektivi, stražniki in med njimi vrhovni šef. Dr. Evarist je v žepu sprožil aparat, ki je spravljal v tek druge na Maklenu, in skrivnostni žarki so čudovito naglo in temeljito opravili svojo nalogo. Samo njemu samemu niso mogli do živoga, ker je bil obdan z drugimi žarki, ki so prve uničevali. Istočasno je doletela enaka usoda tudi vse pilote, ki so sedeli v letalih ali stali poleg njih na tleh.

Dr. Servacij Evarist se je zlohotno nasmešnil in odšel prožnih korakov do nekega mesta, zavrtel drugi žepni aparat — in iz tal se je pričela dvigati ozka stolpu podobna stavba, katere zelo visoka vrata so se sama odprla in ven je stopil eden izmed črnih velikanov. Dvigalo, ki je bilo v stolpu, je dvignilo nato iz podzemlja še štiri njegove tovariše.

(Dalje sledi.)

Iz življenja in sveta

Človeško življenje se lahko podaljša

Kaj pravi pomlajevalec dr. Sergej Voronov o zadnjih uspehih svojih raziskovanj? — Nova metoda pomlajevanja

Ko je slovitega pomlajevalca dr. Voronova obiskal neki novinar, mu je o svojih zadnjih uspehih dal naslednje izjave:

»Početki mojih raziskovanj in teorije segajo nazaj v čas, ko sem prvič opazil, da je podvržena dolgotrajna življenja živali določenemu življenjskemu pravilu. Pes na primer doseže popolno zrelost v dveh letih in v sedemkrat dveh letih je na koncu svoje življenjske dobe. Konj doraste v štirih letih in doživi povprečno sedemkrat štiri leta. In te pojave sem opazil in dognal v vsem živalskem svetu. Iz tega sklepam, da ima tudi človek, ki dozori v svojem 18. ali 20. letu, pravico dočakati 140 let. Po teh ugotovitvah sem sklenil dognati vzroke tako rane smrti človeka.

Vsako človeško bitje se boji smrti in starosti, ko mu prično pojemati življenjske moči in sposobnosti. Zato sem hotel najprej dognati vzroke obeh navedenih pojavov. Človeško telo je iz celic. Nekatero celice imajo posebne funkcije; imenujemo jih plemenite celice. Ostale pa so znane kot zvezne celice in so jačje od plemenitih, ki jih izpodrivajo in jim jemljejo polagoma prožnost in moč, kar ima za posledico počasno ugašanje in pešanje organizma, kot rezultat pa starost in smrt. Po teh ugotovitvah je bila moja prva skrb, preprečiti na kakršenkoli način premoč zveznih celic in ohraniti odpornost in moč plemenitim celicam ter jih obvarovati pred njihovim sovražnikom. Zvezne celice pa so škodljive šele tedaj, ko se vrinejo med plemenite, dočim igrajo prvotno koristno vlogo v človeškem organizmu. Problem je torej, da bi se uničile, oziroma da bi se preprečila njihova funkcija, marveč je v tem, da se držijo v »šahu«. Če se mi posreči to, sem rešil problem dolgotrajnega človeškega življenja, rešil sem problem starosti in smrti.

Naslednje vprašanje, ki se mi je stavilo na pot, je bilo: V katerem delu telesa je zakladnica teh plemenitih stanic, skladišnica velikih, življenjsko darujočih energij, ki vlivajo toliko ognja človeški mladosti? To vprašanje je bilo rešeno približno pred 30 leti, ko so razkrili funkcijo takozvanih brezcevnihih žlez. Tem majhnim žlezam in izločku, ki ga izločajo, smo dolžni zahvalo za ravnotežje in funkcijo naših organov. Med vsemi nam znanimi žlezami so spolne žleze najdelavnejše, najvažnejše in najučinkovitejše, kajti njihova dolžnost ni samo porazdeljevati energije v telesu, marveč tudi na novo poživljati in poži-

veti. V spolnih žlezah ima narava svoj izvor življenjske moči posameznika, v spolnih žlezah je združen vir množitve človeških plemen. Vsa velika človeška dela, vsi plemeniti in junaški podvigi imajo svoj izvor v delavnosti spolnih žlez. Tu torej, tako sklepam jaz, je tudi vir mladosti! Skozi ta napol odprta vrata mi je bilo mogoče pogledati za trenutek na tajne človeškega življenja, njegove mladosti, starosti in smrti. Tu sem izsledil možnost uspešnega boja s starostjo in smrtjo božjega stvarstva — človeka. Z obnovitvijo spolnih žlez je možno premagati starost, je lahko pregoniti smrt.

Po dolgem proučevanju sem pričel s poizkusi najprej pri živalih. Smelo trdim, da so se mi ti poizkusi naravnost sijajno posrečili. Posrečili so se mi mnogi poizkusi vcepitve spolnih žlez pri pseih, ovnih in kozlih. Prav tako se mi je posrečilo več poizkusov tudi pri opičaku. Vcepitev ali prenos spolnih žlez je zelo kočljiva operacija, ki mora biti naglo izvršena. Prekinitev delavnosti

Ptujske novice

Občinski zbor Olepševalnega društva. V soboto 9. t. m. je imelo Olepševalno in tujskoprometno društvo svoj redni občinski zbor, ki ga je vodil društveni predsednik šolski nadzornik v p. g. Prettnar. — Iz poročila funkcionarjev je posneti, da je bilo to društvo v preteklem letu zelo delavno in je ljudski vrt preuredilo v krasen park. Tam se vidijo velike naprave in novi nasadi ter štabilno reguliran hudoournik. — Glavna točka pa je bila na dnevnem redu predložitev ceste na zelo strmim bregu Grabščinak, po katerem vodi cesta Ptuj-Gornja Radgona. V preteklem letu je imelo društvo 27.378 Din dohodkov in 17.650 Din izdatkov, v blagajni pa se nahaja 9.628 Din. Proračun za tekoče leto predvideva 18.128 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov.

Politično maščevanje. Kako daleč se ga strast in fanatizem nepoučenih političnih fanatikov, je pokazal grd vandalški dogodek, ki se je zgodil v nedeljo 10. t. m. v Zavrču v Halozah. Protiv večeru navedenega dne se je pojavila večja skupina moških iz sosedne Hrvaške v Zavrču in krenila v gostilno Barlič. Ko so bili možakarji že dovolj vinjeni, so začeli razgrajati po gostilni, češ »Mi vam bomo že pokazali, kaj se pravi Jevtiča voliti«. In res kakor na povelje so začeli razbijati, lomiti pohištvo, posodo, slike in

spolnih žlez sme pri operaciji trajati kvečjemu dve minuti. Delovanje vcepljenih žlez, ki so imele za posledico svežo moč in obnovev vseh sposobnosti, je trajalo pet do šest let. Pred nedavnim pa se mi je posrečilo iznajti novo metodo, po kateri bo delovanje vcepljenih spolnih žlez neomejeno.

Z vidika, da se ljudje po sestavi krvi delijo v štiri skupine, sem tudi jaz razdelil svoje opičake, na katerih delam poizkuse, v štiri razrede. Dognal sem namreč, da je tudi pri vcepitvi žlez nujno potrebna sorodnost sestave krvi, sicer je uspeh negativen. Številni moji pacienti, ki sem jim vcepil spolne žleze opičakov, mi poročajo o popolnih uspehih operacije, kajti povrnilo so se jim vsestranske moči in življenjske sposobnosti. Omenim naj še, da rad pomagam vsem, ki prihajajo k meni po mladost, vendar pa to odločno odsvetujem tistim, ki so onemogli radi razuzdane mladosti, ker ni moj namen, da bi jim vrnil moči in sposobnost za novo razuzdanost.

drugo opremo, tako da je bilo v kratkem času v gostilni vse razdejano in je zglodalo kakor kup razvalin. Ko so svojo vandalsko delo opravili, so izginili v temno noč čez mejo. Škoda znaša več tisoč dinarjev. Nekaj dni pred tem dogodkom pa so neznani zlikovci porezali okrog 1000

trt v vinogradu veleposednika Franja Miheliča. Tudi ta vandalizem so najbrž izvršili isti ljudje. Tudi v tem primeru znaša škoda težke tisočake. Preiskava je sicer v teku, vendar so težkoče za izsleditev zlikovcev, ker jih nikdo ni poznal.

Kino. V sredo 13. in četrtek 14. t. m. obakrat ob 20. uri se predvaja film »4 in pol mušketirjev«. — V soboto 16. t. m. ob 20. uri in nedeljo 17. t. m. ob 18.30 in 20.30 pa je na vrsti film »Nemogoča žena«.

Za smeh in dober voljo

Moč oglasa.

Bogataš je iskal s pomočjo oglasa v listih elegantnega mlajšega moškega, ki obvlada francoski in angleški jezik. Na oglas se je odzval star žid, ki se je hotel bogatašu takoj predstaviti.

— Povejte vašemu gospodu, da moram z njim govoriti v neki važni zadevi.

Sluga je javil obisk starega žida, ki je nagovoril bogataša:

— Prečital sem vaš oglas. Kakor pa vidite, nisem mlad, ne eleganten in tudi ne znam ne francoski in ne angleški.

— Kaj želite potem?

— Prišel sem, da vam povem, da ne morem sprejeti mesta, ki ga ponujate...

Samo ena glava.

V vsaki družini bi morala biti samo ena glava, pravi mladi zakonski mož v klubu.

Prav pravite, nfu pritrdi sosed. Jaz sem pravkar plačal klobuke za svojih devet hčera.

Mali oglasi

Razno

DIN 20,—

svilene kombinirne na prodaj pri Trpinu, Vetrinjska 15. 2261

Službo dobi

FRIZERKO

ali frizerja sprejem ob nedeljah za onduliranje. Sprejem tudi vajenko. Seme, Studenci. 2340

PRODAJALKA

sprejme galanterijska trgovina. Pismene ponudbe pod »Prodajalka« na upravo »Večernika«. 2326

Kupim

ŠTEDILNIK

(Tischspareherd) dobro ohranjen kupim. Naslov v upravi »Večernika«. 2339

Stanovanje

GOSPODA

sprejem na čedno stanovanje. Koroška 74. 2342

Lepo, snažno, dvosobno STANOVANJE

s souporabo kopalnice v Majstrovih ul. 18-II z 1. junijem ali 1. julijem za oddati. — Ogled med 15—18 uro. Ponudbe sprejema A. Hlebs, Maribor, Koroškeva 8. 2273

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Posest

HIŠA

na prodaj. Naslov v upravi lista. 2338

Prodaj

SINGER ŠIVALNI STROJ

z okroglim čolničkom poceni na prodaj. Roter, Pobrežka cesta 9. 2343

ŠIVALNI STROJ

620,— Din, kuhinjska kredenca, ogledalo, sobna kredenca iz trdega lesa 550,— Din, stoli, jedilna miza, napredaj. Koroška c. 3. 2344

Teletina

se bo prodajala v sredo 13. t. m. po

Din 5'—, 6'— in 8'— za kilogram

na zadnji stojnici nasproti Tscheligi-ja pri

mesariju Karlu Weitzlu